

Betrokken bevoegdheden:

- Vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, de heer Jan Jambon
- Vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, de heer Didier Reynders
- Staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, mevrouw Zuhair Demir
- CC: NHRPH – Nationale Hoge Raad Personen met een Handicap
- CC: BDF – Belgian Disability Forum vzw
- CC: Unia – Interfederaal Gelijkekansencentrum

Gent, woensdag 31 oktober 2018

Geachte Vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon,

Deze brief betreft de positie van de Belgische regering in de onderhandelingen over de Europese toegankelijkheidswet, hierna vernoemd als de European Accessibility Act of "EAA". Dat is een voorstel om een wetgevingshandeling aan te nemen die gericht is op het vergroten van het aanbod van producten en diensten die toegankelijk zijn binnen de Europese Unie. Momenteel onderhandelen de Europese instellingen, waaronder het Europees Parlement, de vertegenwoordigers van de Belgische regering in de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een definitieve versie van de tekst.

Wie zijn we?

Doof Vlaanderen is de Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties, de organisatie van en voor de Vlaamse Dovengemeenschap. Doof Vlaanderen verenigt en vertegenwoordigt dovenclubs en verenigingen in heel Vlaanderen. Daarnaast behartigen we de belangen van Vlaamse Gebarentaligen bij de lokale, Vlaamse en federale overheden. We organiseren educatieve, ondersteunende en sensibiliserende activiteiten die een genuanceerde visie op doofheid bevorderen, en richten ons hierbij op dove en horende mensen.

Sinds 1977 is de Franstalige Dovenfederatie in België (**Fédération Francophone des Sourds de Belgique**) de koepelorganisatie voor dovenverenigingen. Wij zijn de woordvoerder van deze verenigingen en onze dove en slechthorende leden op vlak van de nationale en internationale politiek. Omdat de Waals-Brusselse Federatie ons erkend heeft als permanente educatieorganisatie, willen we de dove en slechthorende mensen ook helpen om verantwoordelijke en actieve burgers in de samenleving te worden.

European Accessibility Act

De EAA is van vitaal belang voor de Dovengemeenschap in België. Dit wetgevingsinitiatief bevat toegankelijkheidseisen voor bepaalde producten en diensten in de Europese Unie, producten en diensten die essentieel zijn voor de inclusie van dove en slechthorende mensen in onze samenleving. De meeste meningsverschillen omtrent deze richtlijn gaan over het toepassingsgebied. Het is erg belangrijk voor ons - dove en slechthorende mensen in België - dat de reikwijdte van deze toekomstige richtlijn zo breed mogelijk gehouden wordt en dat deze de volgende zaken omvat:

a) Volledig toegankelijke interoperabele noodhulpdiensten

Het is erg belangrijk dat de EAA de toegankelijkheid en interoperabiliteit van de gehele communicatieketen voor nooddiensten garandeert, inclusief het Europese alarmnummer 112. Wat we daar concreet mee bedoelen:

1. De gebruikersapparatuur moet toegankelijk zijn - elke telefoon moet toegankelijke communicatie kunnen produceren, bijv. Realtimetekst (een gesprek waarin elke letter zichtbaar is voor de andere persoon) of video-oproepen;
2. De telefoondiensten moeten deze communicatie via hun netwerken toegankelijk kunnen maken;
3. Alarmcentrales die reageren op noodcommunicatie moeten in dezelfde communicatievorm als die van de oproep kunnen reageren. Als de oproep bijvoorbeeld gebeurt onder de vorm van een videoconferentie, moet het callcenter ook reageren door gebruik te maken van een videoconferentie. Dit is noodzakelijk om de toegankelijkheid van noodoproepen te garanderen.

Opdat toegankelijke hulpdiensten in de EU interoperabel zouden zijn, moet het technisch systeem voor de toegankelijke noodcommunicatie dat in een bepaald land wordt gebruikt, ondersteund worden in een ander land, ook al gebruikt dat land een ander technisch systeem (bijv. mobiele telefoon gekocht in uw eigen land moet noodcommunicatie kunnen verzenden naar noodcentrales uit het Europese land waar u op vakantie bent, die centrale moet dat zonder problemen kunnen ontvangen).

Het is van **essentieel belang dat de Belgische regering deze toegankelijkheidseisen voor telefoons en telefoondiensten ondersteunt, evenals voor noodcommunicatiediensten zoals het noodnummer 112.** Het is uiterst noodzakelijk dat het technisch systeem dat gebruikt zal worden door een lidstaat van de Europese Unie, interoperabel is en werkt in combinatie met het systeem dat gebruikt wordt in een andere lidstaat van de Europese Unie. Alleen dan zullen we ervoor kunnen zorgen dat doven, slechthorenden en doofblinden overal in Europa de nooddiensten kunnen contacteren. Indien dat niet gerealiseerd wordt, betekent dit dat we de levens van deze mensen in gevaar blijven brengen.

b) Transversale toepassing van de EAA in andere wetgevingshandelingen van de Europese Unie.

In het eerste voorstel van de EAA stonden verschillende verwijzingen naar "Andere EU-wetgevingshandelingen", namelijk naar bepaalde bestaande of toekomstige Europese wetten over toegankelijkheidsverplichtingen, zoals de richtlijn inzake overheidsopdrachten en Europese structuurfondsen.

De richtlijn inzake overheidsopdrachten bevat regels voor overheidsopdrachten die overheidsinstanties moeten volgen bij het kopen van goederen of diensten, bijvoorbeeld bij privé-instanties. Sommige van deze regels hebben betrekking op de toegankelijkheid van het product of de dienst voor mensen met een handicap. Ze bevatten verplichtingen om de toegankelijkheid voor mensen met een handicap te bekijken bij de aankoop van deze producten en diensten, maar beschrijven niet wat die toegankelijkheid net inhoudt en hoe deze kan voorzien worden. Zonder verplichte verwijzing naar de EAA moeten overheidsinstanties dus niet voldoen aan de EAA-toegankelijkheidseisen wanneer ze producten of diensten aanschaffen met openbare middelen.

De huidige verordening betreffende de Europese structuur- en investeringsfondsen voor de periode 2014-2020 bevat regels volgens welke producten, goederen, diensten en infrastructuren die voor het publiek worden opengesteld of aangeboden en die gedeeltelijk door deze fondsen worden betaald, niet ontoegankelijk kunnen zijn, ook niet voor mensen met een handicap. Het voorstel voor de nieuwe Europese structuur- en investeringsfondsen voor 2021-2027 geeft aan dat de fondsen de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in elk EU-land moeten ondersteunen, waaronder dus ook de toegankelijkheid. Ter herinnering, België ratificeerde in 2009 het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap en het aanvullend protocol.

Net als de richtlijn inzake overheidsopdrachten bevat noch de huidige wet noch het nieuwe voorstel voor 2021-2027 een concrete en duidelijke uitleg over wat toegankelijkheid zou moeten zijn, wat paradoxaal is met het voorstel inzake de EAA.

De verwijzing naar de EAA in deze wetteksten is uitermate belangrijk. Het zou er niet alleen voor zorgen dat de toegankelijkheidseisen van de EAA worden nageleefd door particuliere productproducerende bedrijven en dienstverleners, maar ook door de openbare autoriteiten wanneer zij gebruik maken van publieke middelen. Sommige regeringen weigeren echter deze verwijzingen in de tekst op te nemen.

Wij willen u daarom graag vragen om de verwijzing naar "Andere wetgevingshandelingen van de Unie" op te nemen in de definitieve EAA-tekst zodat we ervoor kunnen zorgen dat de toegankelijkheidseisen ervan transversaal op andere teksten inzake toegankelijkheidsverplichting worden toegepast. Dit zal bedrijven en overheden helpen om de inclusie van mensen met een handicap in de samenleving te bevorderen. Het zal hen in staat te stellen te voldoen aan het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

c) Inclusie van micro-ondernemingen

In de huidige tekst van de EAA staat dat micro-ondernemingen niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen. Meer specifiek moeten zij de toegankelijkheidsvereisten niet toepassen op de producten en diensten die zij leveren, ongeacht of zij zich binnen het grondgebied van de Unie of daarbuiten bevinden.

We kunnen echter niet voorbijgaan aan het belangrijke detail dat bijna 93% van alle bedrijven in de Europese Unie micro-ondernemingen zijn. Als ze niet worden opgenomen in de EAA, zou dat de impact van deze richtlijn voor mensen met een handicap, waaronder dove mensen, ernstig beperken. Door bedrijven anders te behandelen, zou dit ook voorwaarden kunnen scheppen voor oneerlijke concurrentie, wat in strijd is met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie in de Europese Unie.

Het is daarom **essentieel dat de Belgische regering de micro-ondernemingen wil opnemen in het toepassingsgebied van deze richtlijn.**

Tot slot mogen we niet uit het oog verliezen dat de European Accessibility Act zich niet enkel richt tot de 80 miljoen mensen met een handicap (zal toenemen tot 120 miljoen in 2020), maar ook tot een breder publiek, zoals ouderen en mensen met tijdelijke invaliditeit, om maar enkele voorbeelden aan te halen.

Het is uitermate belangrijk dat de Belgische regering deze richtlijn steunt. Indien er bedenkingen zouden zijn, willen we graag met u samen zitten om deze te bespreken, omdat we overtuigd zijn van de voordelen die deze richtlijn aan de staat zal bieden.

Hartelijke groeten,

Voor Doof Vlaanderen,

Andy Van Hoorebeke,
Voorzitter

Voor FFSB,

Frédéric Bouquelloen,
Voorzitter

Timothy Rowies,
Belangenbehartiger
timothy.rowies@doof.vlaanderen

Frankie Picron,
Belangenbehartiger
fpicron@ffsb.be